

N:o 13.

Af Herrar **A. P. Danielson** och **Ola Månsson** m. fl.: *Angående lättnad i rustnings- och roteringsbesvären samt anvisande af därför erforderliga anslag äfvensom afskrifning med 10 procent af den å viss jord hvilande grundskatt.*

Kongl. Maj:t förklarade i sitt tal vid öppnandet af innevarande års riksdag, bland annat, att statsverkets lyckliga ställning tillät »att äfven vid denna riksdag föreslå en skattelindring genom en större nedsättning af tullen på kaffe», hvilken nedsättning skulle, som det jemväl hette, »komma de minst bemedlade till godo». Men nyssberörda »statsverkets lyckliga ställning» har tillika gifvit Kongl. Maj:t anledning att till Riksdagen föreslå, *dels* att af statsverkets besparade öfverskott afsätta en fond att i sinom tid användas vid uppförande af så väl nytt riksdagshus som andra offentliga byggnader; *dels* att upptaga betydliga anslag för anskaffande af ökad materiel och vidtagande af nya anordningar vid statens jernvägstrafik; *dels* att afsätta ett ansenligt belopp till stärkande af statsverkets grundfond; *dels* och slutligen, hvilket synes vara det viktigaste, att erhålla anvisningar å nya, ingalunda obetydliga anslag för *militära ändamål*, såsom till förstärkande af artillerivapnet, börjande uppsättning af trängtrupper och fullständigare ordnande af härens intendentur.

Utan att redan nu vilja ingå i någon närmare pröfning af det mer eller mindre berättigade i dessa anslagsfordringar, torde man dock kunna och böra ifrågasätta, huruvida icke statsverkets lyckliga ställning borde begagnas för att i någon mån afhjelpa och utjemna gamla orättvisor i vårt skatteväsen.

Både regering och Riksdag hafva upprepade gånger erkänt och uttalat sig för behofvet, att icke säga nödvändigheten af en rättvis och billig, småningom verkställd reglering af de bördor, som särskildt be-

lunga den svenska skattejorden, och ofta har man under öfverläggningarne i dessa frågor hört betonas, att så snart statens tillgångar det medgifva, rättelse häri bör vidtagas.

Det är verkligen med en viss undran man spørjer: hvad kan orsaken vara, att Kongl. Maj:t icke egnat någon uppmärksamhet åt denna för landet i sin helhet så viktiga fråga. Icke kan det vara jordbrukets lyckliga ställning. Kongl. Maj:t behagade ju sjelf medgifva i fråga om 1883 års skördeförhållanden, att jordens äring icke varit lika rik som det föregående årets, och yttrar tillika, att af landets viktigare näringsgrenar en och annan för sina alster icke haft så fördelaktig afsättning, som man kunnat önska. Skulle icke dessa ogynsamma förhållanden, som hufvudsakligen kunna tillämpas på jordbruket, snarare hafva ledt tanken på skattelindring äfven åt detta håll, då det finnes medel att tillgå och sålunda använda »statsverkets besparade öfverskott», hellre än att förstärka landets förut mer än tillräckligt kostsamma försvarsväsende i sitt nuvarande skick. Det torde vara mer än tvifvelaktigt, om fosterlandsvännen i *verkligheten* kan, i likhet med Kongl. Maj:t, med glädje erkänna, »att välstånd fått i allmänhet orubbadt råda», när man dagligen förnimmer, huruledes skaror af vår jordbruksidkande befolkning på andra sidan verldshafvet för sitt idoga arbete söka en bättre lön, än fosterjorden under gemensamma skatte- och försvarsbördors tryck förmår att lemna.

Det är med afseende på nu i korthet anförda förhållanden, och då nu med hänsyn till statsverkets lyckliga ställning rättelse i här afsedda fråga kan ske, utan att någon annan samhällsklass deraf betungas, som vi våga föreslå, att Riksdagen ville besluta:

1:o) att från och med 1885 hvarje rust- och rotehåll erhåller en lättnad i rust- och roteringsbesvären, uppgående till tio procent af deras uppskattade medelvärden, beräknade i enlighet med de af Särskilda Utskottets vid 1883 års riksdag i förslaget till lag angående rustnings- och roteringsbesvärens afskrifning upptagna värden och med tillämpning i detta fall i de delar af de särskilda föreskrifter i nämnda lagförslag, som för genomförande af en sådan lättnad kunna vara af behovet påkallade;

2:o) att, jemväl från och med år 1885, afskrifning sker af tio procent å den kronan behållna ränta och kronotionde af frälse-, skatte- och kronohemman och lägenheter, likaledes i enlighet med det af 1883

års Särskilda Utskott framlagda förslag till lag angående afskrifning af den å viss jord hvilande grundskatt och deri framställda särskilda föreskrifter; samt 3:o) att till uppförande å ordinarie stat för det i punkten 1:o angifna ändamål bevilja särskilda förslagsanslag till sammanräknadt belopp af 550,000 kronor, deraf 475,000 kronor under tjerde hufvudtiteln och 75,000 kronor under femte hufvudtiteln.

Om remiss till Stats-Utskottet anhålles, äfvensom att Utskottet måtte, om så erfordras, föreslå de närmare bestämmelser, som kunna blifva nödiga för genomförande af här ofvan föreslagna lättnader och afskrifningar.

Stockholm den 24 Januari 1884.

A. P. Danielson,
från Kalmar län.

Ola Månsson,
från Blekinge län.

Nils Olsson,
Södermanlands län.

C. Johanson,
från Kopparbergs län.

P. G. Sandberg,
från Elfsborgs län.

S. Johnson,
Jönköpings län.

J. August Sjö,
från Kronobergs län.

Joh. Jonson,
från Skaraborgs län.

Eric Olsson,
från Örebro län.

J. E. Ericsson,
Upsala län.

Christen Assarsson,
Malmöhus län.

Lars Nilsson,
Vesternorrlands län.

Lars Anderson,
Vernlands län.

P. Larsson,
Gotlands län.

Pehr Pehrson,
Stockholms län.

A. P. Lind,
Bohus län.

Lars Börjesson,
Hallands län.

A. Magnusson,
från Östergötland.

Lasse Jönsson,
Kristianstads län.